

LATVIJAS REPUBLIKAS
VIDES AIZSARDZĪBAS UN REĢIONĀLĀS ATTĪSTĪBAS MINISTRIJA

Peldu iela 25, Rīga, LV-1494, tālr. 67026500, 67026533, fakss 67820442, e-pasts: pasts@varam.gov.lv

Rīgā, _____ Nr. 17.18-1e/ _____

Uz _____ Nr. _____

Visām novadu un pilsētu pašvaldībām

*Par izziņu „Par iztikas minimumu
vienam iedzīvotājam”*

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (turpmāk – ministrija) rīcībā ir informācija, ka vairākas pašvaldības turpmāk neplāno personām izsniegt izziņas „Par iztikas minimumu vienam iedzīvotājam” (turpmāk – izziņa), jo Latvijas Republikas Centrālā statistikas pārvalde (turpmāk – CSP) nav iekļāvusi valsts statistiskās informācijas programmā iztikas minimumu vienam Latvijas iedzīvotājam.

Ministrija vērs uzmanību uz to, ka Ministru kabineta 2009.gada 27.oktobra noteikumu Nr.1250 „Noteikumi par valsts nodevu par īpašuma tiesību ķīlas tiesību nostiprināšanu zemesgrāmatā” 10.punkts nosaka, ka, ja nekustamo īpašumu atsavina pret pienākumiem, tad pienākuma vērtību nosaka attiecīgās republikas pilsētas vai novada pašvaldības institūcija. Pamatojoties uz Zemesgrāmatu likuma 61.punkta pirmās daļas 4.punktu, iesniedzot rajona (pilsētu) tiesu zemesgrāmatu nodaļā nostiprinājuma lūgumu, tam ir jāpievieno pierādījumi par nodevu samaksu. Savukārt, gadījumā, ja īpašuma atsavināšana ir notikusi uz uztura līguma pamata, nostiprinājuma lūgumam jāpievieno pašvaldības izdota izziņa par iztikas minimumu vienam iedzīvotājam, kas ir par pamatu valsts nodevas aprēķināšanai īpašuma atsavināšanai uz uztura līguma pamata.

Nemot vērā minēto, ministrija ir lūgusi CSP un Labklājības ministriju sniegt viedokli, pēc kādiem avotiem pašvaldībām turpmāk vadīties, norādot izziņā iztikas minimuma apmēru.

CSP informē, ka 1991.gadā izstrādātā iztikas minimuma preču un pakalpojumu groza nomenklatūra vairs neatbilst mūsdienu situācijai. 2013.gada 10.decembrī Ministru kabineta sēdē tika izskatīts Labklājības ministrijas sagatavotais informatīvais ziņojums „Priekšlikumi sociālās drošības sistēmas pilnveidošanai”, kurā kā viens no primārajiem uzdevumiem plānots valstī noteikt jaunu minimālo nodrošinājuma līmeni. Jauna minimālā nodrošinājuma līmeņa noteikšana būtu atskaites punkts atbalsta un politikas plānošanā Latvijas iedzīvotājiem. Saskaņā ar Ministru kabineta sēdē pieņemto lēmumu Labklājības ministrijai ir uzdots sagatavot un Ministru kabinetā līdz 2014.gada 30.aprīlim iesniegt izskatīšanai koncepcijas projektu minimālā nodrošinājuma līmeņa noteikšanai.

2013.gada 17.decembrī Ministru kabinetā tika pieņemti noteikumi Nr. 1474 "Noteikumi par Valsts statistiskās informācijas programmu 2014. gadam", kurā iztikas minimuma aprēķināšana vairs netiek paredzēta. CSP nav metodoloģiska pamata iztikas minimuma aprēķināšanai, jo Ministru padomes 1991.gada 8. aprīļa lēmums Nr.95, kas nosaka iztikas minimuma groza saturu, ir zaudējis spēku.

CSP aicina pašvaldībām turpmāk neizmantojot iztikas minimumu uztura līguma reģistrācijai zemesgrāmatā, kā arī šobrīd, zemas inflācijas apstākļos, rosina izmantot 2013.gada decembrī CSP aprēķinātā iztikas minimuma apmēru (252.19 EUR).

Labklājības ministrijas viedoklis ir, ka spēkā esošie normatīvie akti, pamatojoties uz kuriem tiek veikta īpašuma atsavināšana un šīs darbības veikšanai nepieciešamie dokumenti (*Zemesgrāmatu likums, Ministru kabineta 2009.gada 27.oktobra noteikumi nr. 1250 „Noteikumi par valsts nodevu par īpašuma tiesību ķīlas tiesību nostiprināšanu zemesgrāmatā”*) nosaka pienākumu izsniegt izziņu par *pienākuma vērtību*, no kā izriet, ka pašvaldība var izvēlēties arī citu *pienākuma vērtību*.

Ņemot vērā, ka pilna iztikas minimuma patēriņa preču un pakalpojumu groza aprēķināšana ar 2014.gada 1.janvāri tiek pārtraukta, Labklājības ministrija aicina pašvaldības veikt izmaiņas savos saistošajos noteikumos, ja tajos bija uz to atsauce, lai tādējādi novērstu situācijas, kad pašvaldību normatīvie akti paredz esošajai situācijai neatbilstošas tiesiskās normas. CSP līdz šim regulāri ir aprēķinājusi pilna iztikas minimuma patēriņa preču un pakalpojumu grozu, saskaņā ar noteikumiem par valsts statistiskās informācijas programmu kārtējam gadam. Tomēr, ņemot vērā, ka likumdošanā nebija noteikts deleģējums CSP to veikt, un tas bija balstīts uz novecojošu aprēķina metodoloģiju, tika pieņemts lēmums pārtraukt turpmāku iztikas minimuma aprēķināšanu.

Attiecībā uz *pienākuma vērtību*, kuru izmantot esošajā situācijā, Labklājības ministrija piedāvā divas alternatīvas. Pirmkārt, pašvaldības var izmantot Centrālās statistikas pārvaldes ikgadēji aprēķināto nabadzības riska sliekšni, kura vērtība naudas izteiksmē 10 gadu garumā ir bijusi līdzvērtīga līdz šim aprēķinātajam iztikas minimumam. 2012.gadā nabadzības riska sliekšnis uz vienu ekvivalento mājāsaimniecības locekli bija 235,08 EUR mēnesī jeb 2821 EUR gadā. Nabadzības riska sliekšņa dati ir pieejami ar viena gada nobīdi, attiecīgi 2013.gada dati būs publicēti ne ātrāk kā 2015.gada janvārī. Šie dati ir atrodami Centrālās statistikas pārvaldes mājas lapas sadaļā „Datubāzes”, „Monētārā nabadzība un ienākumu nevienlīdzība”, indikators NIG02. *Nabadzības riska sliekšnis (ilustratīvās vērtības)*¹. Otrkārt, atbalstāms ir arī CSP ierosinājums kā references rādītāju noteiktu laiku izmantot 2013.gada decembrī aprēķinātā iztikas minimuma apmēru (252,19 EUR), kas šī brīža zemas inflācijas apstākļos ir adekvāta ienākumu vērtība.

Informējam, ka Labklājības ministrija šobrīd strādā pie koncepcijas par vienota minimālā ienākuma līmeņa noteikšanu valstī. Tomēr Labklājības ministrija vērs uzmanību, ka plānoto minimālā ienākuma līmeni ir paredzēts sasaistīt ar noteiktiem ienākumu apmēriem, kuri ietekmē valsts un pašvaldību budžetus, un par minētās koncepcijas saturu un konkrētiem risinājuma soļiem vēl jāpanāk vienošanās ar pašvaldībām. Tāpēc minimālā ienākuma līmeņa noteikšanai ir nepieciešams papildus laiks, lai iesaistītu visas ietekmes puses, kurus attiecīgais jautājums skars tiešā veidā, lai tādējādi panāktu koordinētu un saskaņotu rīcību minētā jautājuma risināšanā.

Ministrija lūdz pašvaldībām ņemt vērā augstāk minētos ierosinājumus, izsniedzot izziņas „Par iztikas minimumu vienam iedzīvotājam”.

Ar cieņu

valsts sekretāra vietniece

I.Raugze

Dz.Muzikante
66016521
dzintra.muzikante@varam.gov.lv

¹ Saite uz minēto LR Centrālās statistikas pārvaldes mājas lapas sadaļu
http://data.csb.gov.lv/Menu.aspx?selection=Sociala_Ikgad%C4%93jie%20statistikas%20dati_Monet%C4%81r%C4%81s%20nabadz%C4%ABbas%20un%20ien%C4%81kumu%20nevienl%C4%ABdz%C4%ABbas%20indikatoru&tablelist=true&px_language=lv&px_db=Sociala&rxid=cdeb978c-22b0-416a-aacc-aa650d3e2ce0